

16.03.2026

Eesti inimesed peavad elama tervena võimalikult kaua ja vajadusel saada tervishoiutöötajatelt õiget abi õiges kohas õigel ajal. Eesti tervishoid on heal tasemel, kuid selle kvaliteeti tuleb veelgi tugevamaks muuta. Sotsiaalministeerium jätkab ühtse kvaliteedisüsteemi loomist: näiteks Terviseametis alustas tööd kvaliteedikeskus ja koostamisel on strateegia koos tegevuskavaga.

Milline on tervishoiu kvaliteet Eestis?

- › **Tervishoiu kvaliteeti saab määrata erinevalt.** Detsembris 2025 läbiviidud uuringu andmetel peavad Eesti elanikud tervishoiuteenust kvaliteetseks, kui näiteks on kindlad ravi turvalisuses, saavad tervishoiutöötajatelt arusaadavaid selgitusi ja selgeid juhiseid ning tunnevad lugupeetavat ja hoolivat suhtumist.
- › **Igal haiglal, perearstikeskusel ja muul tervishoiuasutusel peab olema oma kvaliteedisüsteem.** Selleks kujundavad nad oma hea tava patsiendi ja tema lähedastega suhtlemiseks ning kaasamiseks, kvaliteediga seotud eesmärgid ja plaanid, võimalused teenuste kvaliteedi ja töötajate pädevuse tagamiseks ning teenuste kvaliteedi mõõtmise. Ühtne kvaliteedisüsteem on kasutusel vaid perearstidel.
- › **Elanikud ja tervishoiutöötajad on tervishoiu kvaliteediga üle keskmise rahul.** Detsembris 2025 läbiviidud uuringute andmetel hindavad elanikud tervishoiuteenuste kvaliteeti 5,8 palliga ja tervishoiutöötajad 6,6 palliga kümnest.
- › **Osapooled tajuvad tervishoiu kvaliteedi paranemist erinevalt.** Samade uuringud näitavad, et 35% elanike arvates on viimase viie aastaga tervishoiuteenuste kvaliteet oluliselt või mõnevõrra paranenud, 34% hinnangul on see jäänud samaks ja 31% tajub kvaliteedi halvenemist. Tervishoiutöötajate hinnangud on vastavalt 63%, 20% ja 17%.

Miks tuleb tervishoiu kvaliteeti tugevdada?

- › **Kvaliteedi tugevdamine eeldab selgust, kui hea on kvaliteet ja kuidas seda paremaks muuta, kuid Eestis on kasutusel erinevad lähenemised ning andmed.** Teised riigid kiidavad nimistupõhist perearstisüsteemi ja personaalmeditsiini algatusi ning Eestis töötavad väga head arstid ja õed. Samas Eesti elanikud ei pruugi saada arstiabi õigel ajal, satuvad vale arsti juurde või kogeavad ravivigu. Arstid ja õed aga tunnetavad, et neil ei ole aega süveneda ega ennast täiendada, ning nad tunnevad puudust tagasisidest.
- › **Eestis on olemas head alused tervishoiu kvaliteedi arendamiseks, kuid puudub selleks vajalik kvaliteedisüsteem.** Aastal 2025 läbiviidud analüüs tõi selgelt välja, et kvaliteedijuhtimine tervishoius peab toimuma üle riigi terviklikult ja toetuma ühtsele raamistikule.
- › **Ühtse kvaliteedisüsteemi puudumine on ka maksumaksjatele kulukas.** Eestit ümbritsevates riikides, kus ühtne kvaliteedisüsteem on kasutusel juba aastakümneid, on hinnatud, et kvaliteeti tugevdades võib tervishoiukulusid 10-15% võrra vähendada.

Mis kasu on kvaliteedi tugevdamisest inimeste igapäevaelus?

- › **Saab elada tervemalt ja kauem.** Eestis on oodatav eluiga kasvanud viimase 20 aasta jooksul Euroopas kõige kiiremini. 2024. aasta andmetel elasid Eesti mehed tervena 56,8 ja naised 60,6 aastat (alates sünnihetkest). Euroopas elavad mehed tervena 3,8 ja naised 4,4 aastat kauem.
- › **Ravi muutub turvalisemaks.** Väheneb välditavate ravivigade ja haiglanakkuste risk, sest kvaliteedisüsteem toetab järjepidevat õppimist ning paremat töökorraldust.
- › **Ravitekkond muutub terviklikumaks ja sujuvamaks.** Koostöö on korraldatud nii, et info liigub ning ravi edeneb ilma, et inimesel tuleb selleks endal vaeva näha. Tänu andmete järjepidevamale jälgimisele paraneb nii krooniliste haiguste ravi kui ka ennetus.
- › **Arstiabi saab õigel ajal ja kiiremini.** Väheneb asjatu ootamine, kuna kvaliteedisüsteem aitab ennetada

haigestumist ja alustada ravi siis, kui selle järgi vajadus tekib.

- › **Inimene on paremini kaasatud.** Patsient saab selgema info ja suurema rolli otsustes, mis puudutavad tema tervist ning ravi. Kvaliteedisüsteem näeb inimest partnerina, mitte passiivse teenuse saajana.
- › **Ravikvaliteet on ühtlasem üle Eesti.** Inimene saab kvaliteetset arstiabi sõltumata elukohast, sissetulekust või muust erinevusest.

Mida teeme kvaliteedi tugevdamiseks?

- › **Tervishoiu kvaliteedi tugevdamise eesmärk on inimkeskne tervishoid** – inimeste vajadustele ning ootustele vastavad tervishoiuteenused on ühtselt kättesaadavad, aitavad elada tervemalt ja kauem ning loovad inimestele kindlustunnet ja usaldust.
- › **Kvaliteet on tervishoiu fookus, mitte lisategevus.** Soovime luua ühtse kvaliteedisüsteemi, millest igapäevaelus võidavad kõik – elanikud saavad vajalikku abi, arstid ja õed annavad oma parima ilma ülekoormuseta ning maksumaksja raha kasutus on targem.
- › Tulenevalt aastal 2025 läbiviidud analüüsi, arutelude ja uuringute tulemustest keskendume järgmistele tegevustele:
  - **Ühine arusaam tervishoiu kvaliteedist.** Tuleb kokku leppida tervishoiu kvaliteedi tähenduses. Kvaliteedisüsteemi loomise aluseks on järgmine arusaam: **kvaliteetne tervishoiuteenus** tugevdab inimese tervist, on inimesele turvaline, lähtub inimese vajadustest ja eelistustest, on tõenduspõhine, õigeaegne ja ühtselt kättesaadav, kasutab ressursse tõhusalt ning tagab, et inimese raviteekond on terviklik ja sujuv.
  - **Kvaliteedijuhtimise süsteemi loomine.** Vaja on ühendada seni killustunud kvaliteeditegevused keskselt juhitud kvaliteedisüsteemiks ning leppida tervishoiuvaldkonna osapooltega kokku sihid ja suunad, tegevused ja prioriteetid, rollid ja vastutus. Selleks on koostamisel Eesti esimene riiklik **kvaliteedistrateegia koos tegevuskavaga**.
  - **Arstide, õdede ja tervishoiuasutuste toetamine.** Tuleb kindlustada, et tervishoiusüsteem liigub tulevikku õppivana, ausana ja turvalisena. Selleks alustas Terviseameti tööd **kvaliteedikeskus** – kompetentsikeskus, kust saab nõuandeid, koolitusi ja muud tuge kvaliteedi teemal.
  - **Kvaliteedi ühine juhtimine.** Loomisel on tervishoiu osapoolte esindajatest koosnev nõukoda, mis hakkab nõustama sotsiaalministeeriumi strateegiliste otsuste tegemisel ja riiklike prioriteetide seadmisel.
  - **Inimeste süsteemne kaasamine.** Patsient peab muutuma passiivsest teenuse saajast aktiivseks partneriks, kelle kogemus ja eesmärgid on tema terviseteeonna kujundamise keskmes. Oluline on ka lähedaste kaasamine.
  - **Mittesüüdistav kvaliteedikultuur.** Loomes süsteemi, kus vigadest õppimine on loomulik osa tööprotsessist ja kus fookus on lahendustel, mitte süüdistamisel.
  - **Andmete sisuline kasutamine juhtimises.** Muudame andmed praktilisteks ja usaldusväärseteks juhtimisvahenditeks, mis toetavad otsuseid kõigil tasanditel.
  - **Mõõdetavad eesmärgid ja tulemused.** Kvaliteedi tugevdamine aitab kasutada ressursse tõhusalt ja suurendada süsteemi säilenõtkust.

Kust saab rohkem infot?

- › Sotsiaalministeeriumi veebilehelt <https://sm.ee/kvaliteet> leiате ülevaatliku info tervishoiu kvaliteedist ja selle juhtimisest Eestis. Näiteks on avaldatud analüüs tervishoiuteenuste kvaliteedijuhtimise kohta. Samuti saab tutvuda elanike ja tervishoiutöötajate arvamusi käsitlevate uuringute tulemustega, mis on toeks kvaliteedi tugevdamisel.